

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรนุช สุวรนุชเวโช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๘/๒๕๕๘

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ศาลแขวงนครราชสีมาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายกองสิน สอนโยหา) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓

ข้อเท็จจริง

ศาลแขวงนครราชสีมา ขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายกองสิน สอนโยหา) ในคดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๐๔/๒๕๕๕ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่ โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

พนักงานอัยการประจำศาลแขวงนครราชสีมา (โจทก์) ยื่นฟ้องนายกองสิน สอนโยหา (จำเลย) ว่ากระทำความผิดฐานทำสุรา มีภาชนะหรือเครื่องกลั่นสำหรับทำสุราไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต มีเชื้อสุราไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีไว้ในครอบครองซึ่งสุราที่ทำขึ้นโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ มาตรา ๓๑ พระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ โดยจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้องของโจทก์ทุกข้อหา ปรากฏตามคำให้การของจำเลย จำเลยเห็นว่าโจทก์ไม่สามารถนำข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นมาฟ้องดำเนินคดีได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๑ พระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

จำเลยเป็นคนไทย เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย มีอาชีพเป็นเกษตรกร ต้องได้รับความคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่รัฐ จากรัฐ ภายใต้บทบัญญัติกฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลอื่น ๆ แต่ขณะนี้จำเลยไม่ได้รับความเป็นธรรม ถูกจำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี รวมทั้งไม่ได้รับการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีจากรัฐ

ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสุรา พุทธศักราช ๒๔๕๓ มาตรา ๕ เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ จำกัดสิทธิและเสรีภาพของเกษตรกร อีกประการหนึ่ง ซึ่งคำสั่ง ประกาศกระทรวง และระเบียบกรมสรรพสามิตนั้น ได้ตราโดยอาศัยความตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ ในมาตรา ๕

การอนุญาตให้เกษตรกรทำและขายสุร่าที่บ้านอย่างเสรีนั้น หากใช่เป็นการส่งเสริมให้มีการมอมเมาประชาชนทั่วไปในการบริโภคสุร่าเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประชาชนบริโภคสุร่ามากเป็นอันดับ ๕ จากรายงานการบริโภคสุร่าทั่วโลก เนื่องจากแม้ว่าจะห้ามไม่ให้เกษตรกรทำและขายสุร่าที่บ้านอย่างเสรีก็ตาม แต่ยังมีกรทำและขายสุร่าโดยกลุ่มธุรกิจที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิต หรือมีการนำเข้าสุร่าต่างประเทศมาขายในประเทศไทยอย่างมหาศาล โดยไม่มีการควบคุมการขาย ซึ่งเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับที่กรมสรรพสามิตอ้างว่า สุร่าเป็นสินค้าต้องมีการควบคุม การทำและการขาย โดยอาศัยหลักการที่ว่า “สุร่าเป็นสินค้าที่บริโภคแล้วอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดี ควรต้องมีการจำกัดการบริโภค” ดังนั้น การอนุญาตให้เกษตรกรทำและขายสุร่าที่บ้านอย่างเสรี จะเป็นการทำให้เกษตรกรมีอาชีพเพิ่มขึ้นและเป็นการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร รวมทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรที่เคยตกต่ำและอาจเน่าเสียได้ง่าย ทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มโดยเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ทำและขายสุร่าที่บ้านเสรี ชำระภาษีสุร่า รัฐไม่ต้องสูญเสียงบประมาณในการเข้าแทรกแซงราคาผลผลิตทางการเกษตร อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีมาแต่โบราณ รวมถึงเป็นการคุ้มครองอาชีพของเกษตรกรและคุ้มครองสิทธิของประชาชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

ศาลแขวงนครราชสีมาพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตรงกับที่โจทก์บรรยายมาในฟ้อง เห็นสมควรให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายตามคำร้องนี้ โดยส่งไปยังสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวอยู่ในบังคับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔วรรคหนึ่ง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยประเด็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุร่า พ.ศ. ๒๔๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่

ประเด็นในการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญได้ตรวจคำร้องของผู้ร้อง ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่เสนอต่อศาลแขวง นครราชสีมา แล้ว ปรากฏว่า

๑) ผู้ร้องไม่บรรยายคำร้องหรือไม่บรรยายรายละเอียดว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๕๗ อย่างไรหรือ เพราะเหตุใด

๒) ผู้ร้องไม่บรรยายคำร้องหรือไม่บรรยายรายละเอียดว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ อย่างไรหรือเพราะเหตุใด

คำร้องดังกล่าวผู้ร้องบรรยายรายละเอียดในคำร้องเฉพาะพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ หรือไม่ เท่านั้น

การที่ผู้ร้องไม่ได้กล่าวอ้างในคำร้องโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตาม ๑) และ ๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอย่างไร และไม่ได้บรรยายหรือระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิพร้อมทั้ง ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องและระบุความประสงค์จะให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุนโดยชัดแจ้ง จึงไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ (๓) และ (๔) ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในส่วนที่ผู้ร้องมิได้โต้แย้งไว้ ดังนั้น คำร้องของผู้ร้องโต้แย้งจึงมีเพียงว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ หรือไม่ เท่านั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๔ และคำวินิจฉัยที่ ๕๒-๕๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ว่าพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗

คงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้องแต่เพียงว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๘๓ “รัฐต้องมีการดำเนินการให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม”

พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕ “ห้ามมิให้ผู้ใดทำสุรา หรือมีภาชนะหรือเครื่องกลั่นสำหรับทำสุราไว้ในครอบครอง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การออกใบอนุญาตให้ทำสุราสำหรับใช้ในบ้านเรือน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

คำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่ เป็นประเด็นเดียวกันกับ คำร้องที่ศาลอุทธรณ์ ภาค ๓ ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายใจ มุ่งพันธ์กลาง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๓ หรือไม่ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ทำคำวินิจฉัย ได้วินิจฉัยไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ